

**СПРАВА «ВИХОВАНOK ПРОТИ УКРАЇНИ»  
(CASE OF VYKHOVANOK v. UKRAINE)**

(Заява № 12962/19)

**Стислий виклад рішення від 07 жовтня 2021 року**

20 лютого 2013 року Залізничний районний суд міста Львова (далі — районний суд) встановив графік побачень заявника з донькою. Заявник регулярно бачився зі своєю донькою, однак з літа 2014 року мати почала перешкоджати їх побаченням.

У серпні 2014 року Державна виконавча служба України за заявою заявника відкрила виконавче провадження. У жовтні цього ж року державний виконавець встановив, що мати дитини не перешкоджала заявнику у побаченнях з дочкою, і державний виконавець закінчив виконавче провадження.

Заявник неодноразово оскаржував постанови державного виконавця про закінчення виконавчого провадження, внаслідок чого його було відновлено.

У 2019 році районний суд розглянувши скарги заявника встановив, що під час виконавчого провадження у 2016 році державний виконавець склав декілька неповних актів, не приділивши належної уваги правам заявника. Крім того, постанова державного виконавця про закінчення виконавчого провадження була безпідставною, оскільки не було вжито всіх заходів для забезпечення домовленостей про побачення з дитиною. Пізніше державний виконавець виніс постанови про накладання штрафів на мати дитини та про арешт її майна у зв'язку з невиконанням нею графіку побачень, які згодом були скасовані судом.

У грудні 2019 року районний суд відмовив у задоволенні позову матері дитини та встановив, що небажання дитини бачитися із батьком не могло бути достатньою підставою для невиконання графіку побачень. Станом на березень 2021 року виконавче провадження тривало.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за статтями 6,8 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на неналежне виконання органами державної влади домовленостей про побачення з дитиною, встановлених судовим рішенням від 20 лютого 2013 року. Європейський суд вирішив розглянути скарги заявника за статтею 8 Конвенції.

Європейський суд зазначив, що національні органи влади не вжили всіх належних заходів для забезпечення права заявника на побачення зі своєю донькою, зокрема, державний виконавець лише повідомляв про неуспішні спроби провести побачення та відмову дитини бачитися з батьком. Крім того, Європейський суд зауважив, що такий обмежений підхід державних виконавців був недостатнім. Ніщо не свідчить, що під час виконавчого провадження органи державної влади коли-небудь розглядали механізми добровільного виконання рішення, наприклад, шляхом розробки комплексної стратегії виконання, у тому числі цільової підтримки дитини, яка, вочевидь, проявляла ознаки відчуження одного з батьків.

Європейський суд підкреслив, що у справах проти України уже встановлював, що невжиття належних заходів для виконання судових рішень, якими встановлюються домовленості про побачення з дітьми, є наслідком недостатньо розвинутих законодавчих та адміністративних механізмів, які б могли прискорити добровільне дотримання домовленостей із залученням фахівців органів опіки та піклування. Крім того, наявні механізми не передбачали відповідні і конкретні заходи для забезпечення примусового виконання рішення, яким було встановлено домовленості про побачення, відповідно до принципу пропорційності. Європейський суд констатував порушення статті 8 Конвенції.

**ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО**

«1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено статтю 8 Конвенції;

3. *Постановляє* що:

(a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 4 500 (чотири тисячі п'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 1 000 (одна тисяча) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявнику, в якості компенсації судових та інших витрат;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».